

Проект закону України про наукову й науково-технічну діяльність може суттєво вплинути на розвиток вітчизняної науки, однак лише в тому випадку, якщо його буде прийнято у початковому вигляді. Таку думку висловив директор Центру інтелектуальної власності та передачі технологій НАН України (ЦІВПТ НАНУ) Ю. Капіца. «Розробники нової редакції законопроекту про наукову і науково-технічну діяльність, безумовно, хотіли, щоб він привніс щось нове у нашу наукову реальність. Якщо законопроект буде прийнято у тому вигляді, у якому він зараз написаний, він дійсно суттєво може вплинути на розвиток науки», – сказав він.

За словами Ю. Капіци, одним із основних «елементів» нової редакції закону є його фінансова складова: передбачається, що до 2020 р. фінансування науки має сягнути 3 % – суми, що вже давно встановлена у країнах-членах Європейського Союзу. Другою важливою новелою документа Ю. Капіца вважає цілеспрямованість на розвиток виробничо-орієнтованої науки. «Досліджуючи практики європейських країн і США, де обов'язково існують центри підтримки прикладних галузевих досліджень, у нас передбачається прийняття спеціальної державної програми підтримки виробничо-орієнтованих підприємств і зміцнення їх фінансування», – пояснив він.

Ю. Капіца зауважив, що новаційним і надзвичайно актуальним буде також створення Фонду прикладних досліджень, який має прийти на підмогу Держфонду фундаментальних досліджень, а також венчурних підприємств.

Директор ЦІВПТ НАНУ зауважив, що у всьому світі існує два способи комерціалізації розробок, зроблених державою у бюджетній сфері – це або ліцензування, або через створення подібних венчурних підприємств. В Україні з 2006 р., року прийняття закону про управління об'єктами державної власності, створення таких підприємств зупинилося, тому що новий закон відмінив механізм, який існував раніше. Проте він не запропонував нічого нового.

На переконання Ю. Капіци, непросту ситуацію, що склалася у вітчизняній науці, неможливо вирішити лише шляхом прийняття одного законопроекту. Так, для стимулювання наукової діяльності, залучення бізнес-сектору до фінансування наукових розробок з прийняттям законопроекту варто водночас внести деякі поправки у Податковий і Митний кодекси *(Законопроект про наукову та науково-технічну діяльність суттєво вплине на розвиток науки, якщо буде прийнятий у початковому вигляді – Капіца // Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України (<http://www.dknii.gov.ua>). – 2013. – 9.07).*